

Noget om Færøerne og udskiftninger

maj 23, 2020 | [Carlsens Klumme](#)

Jan Carlsen

DBU Diplominstruktør og medlem af DBUs lovgruppe samt klummeskribent

23-05-2020

Jeg holder ualmindelig meget af Færøerne. Siden start '90-erne har jeg vel været deroppe godt en snes gange, hvad enten det har været til dommerkurser og -eksamener, instruktørkurser, udviklerkurser, nordiske ungdomsturneringer, konferencer, UEFA-kampe – eller bare ferier. Der er uden tvivl en tendens en tendens til at undervurdere færøsk fodbold, men det skal man godt nok passe på med. Bare tænk tilbage på Færøernes allerførste kvalifikationskamp tilbage mod Østrig tilbage i 1990. Spillet på neutral bane i Landskrona, da kunststofbaner endnu ikke var tilladt til betydende landskampe. Jeg fulgte den i dansk radio, og kommentatoren meddelte glædesstrålende, at nu var der spillet ét minut, og stillingen var stadig 0-0... Slutresultatet på 1-0 til Færøerne sendte chokbølger gennem europæisk fodbold.

I lidt nyere tid kan jeg også huske, at FC Midtjylland i 2005 måtte spænde bæltet nok mere end forventet for at slippe igennem én af de indledende kvalifikationsrunder til Europa League mod B36 Tórshavn (det blev til en 4-3 sejr samlet) – og tilbage

i 2008 var jeg selv oppe som UEFA-observatør og kunne se Manchester City have voldsomme problemer med EB/Streymur, før de fik skramlet en 2-0 sejr hjem. Den kamp var i øvrigt også bemærkelsesværdig ved, at der for første gang nogensinde var en kvindelig international dommer til en UEFA-herrekamp, nemlig Nicole Pétignat fra Schweiz. Udover at hun gjorde det aldeles fremragende og ikke havde nogen problemer overhovedet, var det et herligt syn efter kampen. Jeg har aldrig oplevet så mange engelske fans skulle have taget billeder af sig selv med dommeren – de var også godt klar over, at dette var historisk, og alt foregik i største gemytlighed.

Så jeg fulgte med stor fornøjelse færøsk fodbold i den forgangne weekend, nærmere bestemt kampen mellem B36 og AB. Det kastede så desværre ikke nogen episoder af sig, som var klummeegnede, men jeg tager med fornøjelse en tur mere i den kommende weekend. Det interessante ved at se færøsk fodbold er blandt andet, at man, fordi man spiller på kunststofbaner, holder et højt tempo, og selve fodboldspillet er meget op/ned. I tidligere tider ville jeg have kaldt det for indianerfodbold, hvor der bare er fuld fart frem, men det må man nok heller ikke mere i disse følsomme tider – dog er jeg ret sikker på, at læserne forstår, hvad jeg mener. Det tekniske niveau er faktisk pænt højt, hvilket heller ikke kan undre. I hvert fald for en håndfuld år siden var det ligegyldigt, på hvilket tidspunkt af døgnet jeg gik gennem Tórshavn, så var der unge mennesker, der løb rundt på banerne og spillede for deres fornøjelses skyld, så fortroligheden med underlaget er høj.

Nogle vil måske så spørge, hvorfor i alverden jeg ikke så Bundesliga i stedet, når den nu også startede op, og det er såre simpelt – der kommer mange kanaler ind i dette hus, men de, der transmitterer Bundesliga, er ikke med i puljen. Og så synes jeg faktisk også, at det er sjovere at følge noget, der er lidt mere specielt, med ordet brugt i dets absolut bedste betydning. Og interessant er det også, at mens styrkeforskellen mellem de helt store klubber og de andre bliver større, bliver forskellene i 'mellemlaget' faktisk mindre. Der er ikke længere nogen lette modstandere – hvilket nogle danske klubhold også de senere år har måttet sande mod østeuropæiske modstandere, som man for ti år siden dårligt ville have værdiget et blik.

Men bortset fra det nærmer vi os jo nu genstarten på Superligaen og Nordic Bet-ligaen – de to øverste rækker. Hvis vi lige ser bort fra alle de omfattende Corona-tiltag, der omgærder kampene, kom der også et par interessante tillæg til årets lovændringer. For det første gav IFAB frit valg til de forbund, som ikke kunne nå at spille deres turneringer færdig inden 1. juni, om man ville fuldføre efter det gamle regelsæt eller ville introducere det nye. Her valgte man lykkeligvis herhjemme den eneste logiske løsning, nemlig at fortsætte, som man var begyndt. Ellers ville vi have haft en større logistisk uddannelsesopgave lige nu, og det var ikke lige det, der var behov for.

Den anden option, som IFAB gav, for så vidt angår de turneringer, der slutter i 2020, var at lade landene tillade fem udskiftninger i stedet for de normale tre (og her taler vi eliteniveau – på breddeniveau med fri udskiftning er det selvfølgelig ikke aktuelt). Det er en ren COVID-19 – beslutning, fordi man hermed fordeler belastningen fra et sammenpresset kampprogram på flere spillere. Så kan man altid diskutere, om det favoriserer klubber med en bred trup – men på den anden side kan klubber med en smal trup jo heller ikke være tjent med, at det er de samme 14 spillere, der trækker hele læsset. I Danmark har Divisionsforeningen som turneringsmyndighed besluttet at benytte sig af muligheden for de to øverste niveauer, Superliga og Nordic Bet-liga.

Helt basalt handler det om, at et hold har fem udskiftninger i stedet for de normale tre. Men for at forhindre alt for mange spilstop og taktiske

udskiftninger skal de fem udskiftninger være fordelt på højst tre standsninger i spillet. Hvis begge hold ved en standsning i spillet skifter ud, tæller det som en forbrugt mulighed for begge. Og så er det, at man skal holde tungen lige i munden. En standsning i spillet (eller, om man vil, en afbrydelse), omfatter ikke halvlegspausen. Så udskiftninger i pausen tæller ikke med i de tre standsninger og reducerer altså ikke antallet her. Med andre ord kan man som et tænkt eksempel skifte to spillere ud i pausen – og stadig have tre standsninger tilbage til at udskifte tre yderligere spillere. Det eliminerer ikke muligheden for taktiske overvejelser og forhaling, brud på modspillernes spilrytme osv. totalt, men det reducerer dog muligheden en god del.

Kommer vi til pokalkampe, skal tungen holdes endnu mere lige i munden. For her er der jo allerede nu mulighed for (også i Danmark) at bruge en ekstra udskiftning, hvis kampen går i forlænget spilletid – igen af hensyn til belastningen for spillerne. I de tilfælde vil holdene så nu få yderligere en udskiftning (nu er vi oppe på seks) og yderligere en standsning i spillet til at foretage den (nu er vi oppe på fire). Har et hold ikke brugt alle mulige udskiftninger og / eller standsninger i spillet i den ordinære spilletid, overføres de resterende til den forlængede spilletid. Igen: har man kun foretaget f.eks. fire udskiftninger i den ordinære spilletid fordelt på tre standsninger, så får man nu forærende en ekstra udskiftning og en ekstra standsning til den forlængede spilletid – dvs at der er to udskiftninger og én standsning til rådighed. Oven på det kan man som en gratis omgang udskifte i pausen mellem ordinær og forlænget spilletid samt i pausen i den forlængede spilletid, uden at det påvirker antallet af standsninger.

Til sidst bliver det selvfølgelig et akademisk spørgsmål, fordi man kan stå med flere standsninger i spillet til rådighed, end der er mulige udskiftningsspillere. Der bliver god brug for kuglerammen, og det kan godt være, at vi skal have etableret en hotline, så der kan ringes til en ven, når de sidste pokalkampe skal afvikles.

Det kan alt sammen lyde vældig forvirrende, men faktisk fungerer det helt fint i praksis. Jeg har som observatør ude i Europa oplevet det både til Youth League-kampe og U/21-kampe under UEFA, og det har aldrig givet problemer. Her har reglerne nemlig

kørt i et par år. Men selvfølgelig skal alting have sin tid.

Umiddelbart lyder det som en håndsækning til klubberne og spillerne, som får et stygt afslutningsprogram foran sig, og når det så oven i købet drejer sig om et gennemprøvet koncept, tror jeg som en helt personlig mening, at det er en stor fordel for dansk fodbold. I første omgang gælder IFABs dispensation så kun turneringer, der afsluttes i 2020 – dvs at i princippet ophører ordningen, så snart turneringen er afsluttet til sommer – men IFAB har allerede åbnet for, at man baseret på erfaringerne til den tid vil overveje en forlængelse for de turneringer, der slutter i 2021. Men nu tager vi et problem ad gangen.